

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET
Krisestab HOD
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref.:
Vår ref.: 21/15655-3
Saksbehandler: Hilde Skagestad
Dato: 28.05.2021

Oppdrag nr. 466 - Vurdering av fortsatt behov for særskilte smittevernregler for Svalbard

Oppsummering

- Det vil være behov for endringer i covid-19 forskriften kapittel 3 Særskilte regler for Svalbard, reiseliv og kystcruise mv.
- Gjeldende Veileder for reiselivet på Svalbard kan utgå og erstattes av bransjestandarder.

Vennlig hilsen

Helen Brandstorp e.f.
direktør

Wenche Dahl Elde
avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:

Kontaktperson

FOLKEHELSEINSTITUTTET

Utbrudd @fhi.no

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET	Krisestab HOD	Postboks 8011 Dep	0030 OSLO

Oppdrag 466 - Vurdering av fortsatt behov for særskilte smittevernregler for Svalbard

Oppsummering

- Det vil være behov for endringer i covid-19 forskriften kapittel 3 Særskilte regler for Svalbard, reiseliv og kystcruise mv.
 - Gjeldende *Veileder for reiselivet på Svalbard* kan utgå og erstattes av bransjestandarder.
-

Oppdraget

På bakgrunn av innspill fra HelseDirektoratet og Folkehelseinstituttet, har regjeringen vedtatt en plan for trinnvis gjenåpning av samfunnet. Regjeringen varslet 21. mai at andre trinn i gjenåpningsplanen vil skje fra midnatt, natt til torsdag 27. mai, men allerede fra i dag frarådes det ikke lenger å reise innenlands. Regjeringen vil bruke testing og koronasertifikat aktivt for å kunne åpne opp mer i tiden som kommer. Regjeringen har tidligere besluttet at åpning for kystcruise langs norskekysten og Svalbard først er aktuelt å ta stilling til i forbindelse med overgangen fra fase to til fase tre i den nasjonale gjenåpningsplanen.

Dagens forskrift om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet (covid-19-forskriften) har i Kapittel 3 særskilte regler for Svalbard, reiseliv og kystcruise mv. Tilsvarende er det i *Veileder for reiselivet på Svalbard* utarbeidet tydelige og detaljerte smitteverntiltak for reiselivsaktivitet på Svalbard. I veilederen er det presisert at den vil bli revidert når regjeringen vedtar endringer i de nasjonale smittevernreglene og endringer i helsemyndighetenes råd og bestemmelser for smittevern.

HOD og JD gir HelseDirektoratet i samråd med FHI og Sysselemann i oppdrag å vurdere om det er behov for:

- Endringer i kapittel 3 i covid-19-forskriften
- Å videreføre "reguleringer" i *Veileder for reiselivet på Svalbard*

Dersom det foreslås endringer i kapittel 3 i forskriften ber vi om konkrete forslag til endringer. Spesielt ber vi om det er behov for å ta inn punkter i forskriften ved en eventuell avvikling av *Veileder for reiselivet på Svalbard*.

Vi ber videre om skisse til hvordan lettelse kan gjøres i anbefalinger/forskrift, med sikte på ferdigstilling medio juni.

Frist: Onsdag 26. mai kl: 15:00

Kontaktpersoner: HOD ved Bjørn Astad og JD ved Inger Aarvaag Stokke e-post: IngerAarvaag.Stokke@jd.dep.no

HelseDirektoratet fikk deretter e-post fra HOD, v/Bjørn Astad 25. mai med følgende melding.

Vi vil komme tilbake med konkret frist etter dialog med JD.

Foreslår at Hdir snarest sjekker ut med FHI og Sysselmannen om hvor lang tid det trengs for å vurdere om det er behov for endringer i kapittel 3 i covid-19-forskriften – og om man skal videreføre veileder (les: beholde den i Hdir/FHI pga føringene i veilederen).

Vi legger opp til å tydeliggjøre at det er snakk om et 2 delt oppdraget. Oppdraget er:

Del 1: Kort frist

HOD og JD gir Helsedirektoratet i samråd med FHI og Sysselmann i oppdrag å vurdere om det er behov for:

- Endringer i kapittel 3 i covid-19-forskriften
- Å videreføre "reguleringer" i *Veileder for reiselivet på Svalbard*

Del 2: Litt lengre frist

Dersom det foreslås endringer i kapittel 3 i forskriften ber vi om:

- konkrete forslag til endringer
- Vi ber videre om skisse til hvordan lettelse kan gjøres i anbefalinger/forskrift, med sikte på ferdigstillelse medio juni.

Frisen på del 1 ble i e-post 28.5.21 fra HOD v/ Bjørn Astad satt til 28.5.21.

Bakgrunn

Regjeringens gjenåpningsplan innebærer en trinnvis nedtrapping av de nasjonale tiltakene og overgang mot en normalsituasjon. I dette ligger blant annet lettelse på enkelte av dagens tiltak som begrenser reiser inn til landet. I svar på oppdrag nr. 438 er det Helsedirektoratets vurdering at det fortsatt er nødvendig å opprettholde streng kontroll med innreisende i landet for å redusere muligheten for importsmitte. Samtidig vil vaksineutrudding og positiv smitteutvikling i Norge og andre land gi mulighet for smittevernmessig trygg reising framover, noe som er viktig for befolkningen og for norsk økonomi. Det er derfor viktig å sikre at innreisekjeden er effektiv og målrettet, slik økt reiseaktivitet kan håndteres, samtidig som risikoen for importsmitte er på et akseptabelt nivå.

Andre relevante oppdrag

- Svar på covid-19 oppdrag fra HOD 372 – Vurdering av smittesituasjon i forbindelse med mulig endring i Covid-19-forskriften om kystcruise på og rundt Svalbard og kystcruise langs norskekysten.

Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttets vurdering av del 1:

HOD og JD gir Helsedirektoratet i samråd med FHI og Sysselmann i oppdrag å vurdere om det er behov for:

- Endringer i kapittel 3 i covid-19-forskriften
- Å videreføre "reguleringer" i *Veileder for reiselivet på Svalbard*

Helsedirektoratet gir med dette en kort tilbakemelding til HOD som anmodet om i del 1.

Det vil etter Sysselmannens, Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratets vurdering være behov for endringer i kapittel 3. Nedenfor gis en kort redegjørelse, men ingen utforming.

Begrunnelse

Smittevern faglig sett er det i utgangspunktet ingen grunn til at det skal gjelde andre smitteverntiltak og bestemmelser for Svalbard enn for fastlands-Norge. Fordi Svalbard har en ekstra sårbar situasjon, blant annet grunnet begrensninger i kapasitet i helsetjenesten og lang transporttid ved behov for intensiv helsehjelp, har det av beredskapshensyn likevel vært behov for å ha strengere reguleringer blant annet for reiselivsaktiviteter, for å redusere risikoen for smitteutbrudd.

Nærmere begrunnelse og forholdsmessighetsvurdering vil følge i del 2.

Gjennomgang av covid-19-forskriften kapittel 3 med forslag til endringer

Sysselmannen vurderer å samle reglene om Svalbard i et eget kapittel. Dersom de særskilte reglene for Svalbard og for kystcruise skal videreføres i en eller annen form kan det vurderes om disse bør ha hvert sitt separate kapittel i covid-19 forskriften, slik at de ulike reglene fremstår mer adskilt, noe som vil gi mer leservennlighet.

§ 9. Karantenerregulering og inn- og utreiseregler for Svalbard og Jan Mayen

Sysselmannen vurderer at bestemmelsen i § 9 har vært svært sentral for å hindre covid-smitte til øygruppen, og vurderer at bestemmelsen bør opprettholdes slik den står (alle ledd i bestemmelsen).

Sysselmannen fremhever at unntakshjemeleene har fungert godt etter sitt formål.

Helsedir vurderer at bestemmelsen faglig og rettslig fungerer godt og ikke behøver endres. FHI vurderer at bestemmelsen vil redusere risikoen for smitte til Svalbard, og vi har ikke noen innvendinger til opprettholdelse av bestemmelsen hvis Sysselmannen vurderer at det er nødvendig av beredskapshensyn.

§ 9a. Krav om negativ test for SARS-CoV-2 før avreise til Svalbard

a) Sysselmannen ser et endringsbehov i bestemmelsens første ledd om at kravet som gjengis i de tre første setningene i første ledd får et unntak for personer som kan vise til at de er "beskyttet". Sysselmannen vurderer at kravet ikke skal gjelde for personer som kan dokumentere at de er «beskyttet». Sysselmannen viser til ordningen med koronasertifikat og lettelse for personer som er «beskyttet» etter FHI sin definisjon. De mener ordningen bør opprettholdes for «ubeskyttede».

Helsedirektoratet vurderer at reguleringen av personer som er beskyttet må dette ses opp mot definisjonen i § 3 femte ledd. Emnet må også ses i sammenheng med anbefalinger og fremtidig regulering av koronasertifikat. Ingen behov for særregulering slik sett. FHI mener det fremdeles vil være en liten restrisiko for smitte hos beskyttede, men at bortfall av krav om negativ test før avreise til Svalbard for beskyttede vil innebære en lav risiko.

b) ..personer som ankommer Svalbard med båt.

Sysselmannen viser til at dette må ses i sammenheng med regulering av kystcruise. Cruiseturister bør testes før ombordstigning på fastlandet, jf. tidligere oversendt innspill (kystcruiseoppdraget).

Helsedirektoratets vurdering:

Emnet må ses i sammenheng med anbefalinger og fremtidig regulering av koronasertifikat. Vi er således enige med Sysselmannen om at fremvisning av attest som viser negativt testsvar for SARS-CoV- 2 tatt 24 før oppsatt avgangstid ikke er nødvendig hensett til Koronasertifikat som kommer om kort tid.

§ 10. Krav til smittevern faglig forsvarlig drift av hoteller og overnattingssteder på Svalbard

Sysselmannen foreslår:

a) Sysselmannen foreslår å fjerne dagens veileder for landbasert reiseliv på Svalbard, og at virksomhetene heller driver etter etablerte bransjestandarder som på fastlandet. De lokale virksomhetene har i tillegg utarbeidet og forvaltet egne planer (som er godkjent av lokal smittevernlege). Vi anser det ikke lenger som nødvendig at planverk fremlegges for lokale myndigheter.

Hoteller og overnattingssteder

Vi har imidlertid ikke karantenehotell på Svalbard, og det er derfor behov for at lokale hoteller og overnattingssteder fremdeles har et eget planverk for hvordan de skal håndtere og ivareta gjester som havner i karantene eller isolasjon under oppholdet på Svalbard.

Vi mener derfor at det skal stilles krav til overnattingsstedene om å ha planverk knyttet til karantiner og isolering på plass, men det er ikke nødvendig at dette fremlegges for SMS. Planverket vil inngå i et overordnet krav om smittevern faglig forsvarlig drift.

Vi foreslår at det landbaserte reiselivet for øvrig (guidevirksomhet, RIB, kajakkpadling mv.) ikke lenger skal ha krav til å utarbeide eget planverk.

Særlig om kapasitetsbegrensningen

Slik veilederen for landbasert reiseliv på Svalbard står i dag, kan overnattingsstedene kun ha hhv. 60% (rom uten eget bad) og 70% (rom med eget bad) beleggt. Ettersom store deler av den voksne lokalbefolkningen på Svalbard vil være fullvaksinert i løpet av juni, og at det stilles krav om testing for covid-19 før avreise, mener SMS at kapasitetsbegrensningen må revurderes.

Hotellene og overnattingsstedene på Svalbard opplyser om et godt samarbeid på tvers av virksomhetene, og kan bistå hverandre i tilfelle utbrudd. De har i tillegg utarbeidet planverk for hvordan de skal håndtere gjester som havner i karantene eller isolasjon under oppholdet. Disse planene ble i 2020 godkjent av smittevernlegen v/Longyearbyen sykehus. I løpet av pandemien har en håndfull mennesker havnet i karantene på Svalbard, og vårt inntrykk er at overnattingsstedene har håndtert dette på en god måte og i tråd med smittevernlegens anbefalinger.

Vi mener derfor det er forsvarlig å øke tillatt kapasitet til 90%, uavhengig av om gjesten har eget bad eller ikke.

Vi foreslår på denne bakgrunn at virksomheter som tilbyr overnatting på Svalbard skal drive smittevern faglig forsvarlig, i henhold til nasjonale veiledere. Overnattingsstedene på Svalbard skal i tillegg ha en plan for håndtering og ivaretagelse av overnattingsgjester i karantene og isolasjon. Overnattingssteder på Svalbard kan maksimalt ha 90% kapasitetsutnyttelse.

Vi foreslår å legge opp til en snarlig revurdering av kapasitetsbegrensningen. Vi mener det er mest forsvarlig å avvente full fjerning av begrensningen inntil vi ser følgene av nye reiseråd. Ifølge reiselivet selv er det reiserådene som i størst grad har redusert trafikken til Svalbard. Disse endres nå slik at også unødvendige innlandsreiser kan

gjennomføres, også av ubeskyttede personer.

Årsaken til at man i dag har en kapasitetsbegrensning er at det ikke foreligger et kommunalt tilbud om bolig ved karantene eller isolasjon på Svalbard. Den tilreisende må gjennomføre karantene/isolasjon på sitt respektive overnattingssted (for egen regning) – en viss ledig kapasitet har derfor vært viktig.

Helsedirektoratet vurderer at det faglig er forsvarlig med 90 % kapasitetsutnyttelse. De fleste beboere og ankomne vil være beskyttet. De siste 10 % bør holdes igjen for karantenering /isolasjon.

Det er også etter vår vurdering tilstrekkelig med bransjeveiledere på feltet og at hotellene har eget planverk. Ved å overlate dette til bransjestandarder overflødig gjøres både behovet for en eventuell forskriftsregulering av kapasitetsutnyttelsen og behovet for *Veileder for reiselivet på Svalbard*. Vi viser også til at dagens veileder for reiselivet for Svalbard er en sammenstilling av bransjeveiledere med tillegg av særskilt justering for beleggskapasitet.

FHI har ikke noen innvendinger til Sysselmannens forslag om å fjerne dagens veileder for reiselivet på Svalbard, så lenge reiselivet stilles krav om å drive smittevern faglig forsvarlig og følger reiselivsbransjens egne bransjestandarder og helsemyndighetenes smittevernråd.

b) Sysselmannen foreslår at *Sysselmannen, som leder av Beredskapsrådet for Svalbard, kan, etter faglig råd fra Universitetssykehuset Nord-Norge HF – Longyearbyen sykehus, stenge overnattingssteder som ikke driver sin virksomhet i henhold til første ledd.*

Når det gjelder Sysselmannens forslag om å kunne stenge overnattingssteder som ikke driver sin virksomhet forsvarlig vil Helsedirektoratet kun bemerke at rettslig er utgangspunktet at smittevernloven ikke gjelder for Svalbard, slik at etter Helsedirektoratets vurdering bør dette i så fall vurderes med utgangspunkt i annet regelverk som Sysselmannen forvalter.

Sysselmannen foreslår en ny

§ 10a Krav til gjennomføring av kystcruise på Svalbard

a) Sysselmannen foreslår en *egen bestemmelse om gjennomføring av kystcruise hvor dagens § 10 fjerde ledd beholdes, men med tillegg om at fartøyet ikke kan ta om bord nye passasjerer etter oppstart av cruiset. Dette gjelder ikke personer som kan dokumentere at de er «beskyttet».*

Sysselmannen viser til at med dagens bestemmelser har alle cruiseskip snuavn i Longyearbyen. Det skjer svært sjelden at det er påstigende passasjerer andre steder på øygruppen. Kravet kan likevel bli stående, men da med unntak for personer som er beskyttet etter FHIs definisjon.

b) Sysselmannen viser til at "ansvarlig myndighet" – skal se på plan og kan forby oppstart.

De viser til at *det fremdeles er uavklart hvem som skal motta og forvalte innsendte smittevernplaner for kystcruise ved en ev. regelverksendring. Per i dag mottas planene av SMS som leder av Beredskapsrådet. Planene behandles i samråd med Longyearbyen sykehus.*

Sysselmannen viser for øvrig til oppsummeringspunkter oversendt fra oss den 21. april 2021.

Helsedirektoratet vurderer faglig at dette er ok. Dette vil bli ytterligere vurdert og utdypet i del 2.

Sysselmannen viser i sitt notat om behandlingen av planverket, jf. § 10 første ledd, og har i den forbindelse benyttet ordet "ansvarlig myndighet" i sin oversendelse til Helsedirektoratet.

Helseidir anbefaler at denne sikringen, jf. § 10 første ledd, uansett bør tas i JD linjen. Helsemyndighetene skal ikke overta denne oppgaven dersom den fortsatt skal eksistere.

Sysseleannen foreslår å ta ut §10 fjerde ledd som omhandler kystcruise på og rundt Svalbard til egen paragraf. Her foreslår de at forbudet mot å ta passasjerer om bord i fartøyet ikke skal omfatte personer som kan dokumentere at de er beskyttet. FHI mener som over at det fremdeles vil være en liten restrisiko for smitte hos beskyttede, men at å tillate å ta om bord passasjerer som er beskyttet i fartøyet vil innebære en lav risiko.

Sysseleannen har lagt ved følgende i sin oversendelse av innspill til oppdrag 466 - Vurdering av fortsatt behov for særskilte smittevernregler for Svalbard:

Charterflyvninger til Svalbard

I dag reguleres dette av en midlertidig instruks om «charterforbud» gitt fra Samferdselsdepartementet i samråd med HOD og JD til Luftfartstilsynet

[Internasjonale charterflygninger til/fra Svalbard lufthavn begrenses grunnet COVID-19 pandemien \(luftfartstilsynet.no\)](https://www.luftfartstilsynet.no/interasjonale-charterflygninger-til-fra-svalbard-lufthavn-begrenses-grunnet-covid-19-pandemien)

Samferdselsdepartementet har senere presisert at instruksene gjelder all trafikk utenom ordinære ruteflyvninger til Svalbard.

Instruksene har bidratt til å regulere trafikken til Svalbard – det har vært særlig viktig å hindre internasjonale flyvninger direkte til Svalbard. Vi har som nevnt ingen karantenehotell, og innreisekarantene skal etter covid-19-forskriften gjennomføres på fastlandet før videre reise til Svalbard, jf. § 9.

Idet regjeringen nå har endret sine reiseråd og ikke lenger fraråder unødvendige innlandsreiser, mener vi at charter fra fastlandet, med passasjerer som ikke er i karantene, bør kunne tillates til Svalbard. Den midlertidige instruksene bør opprettholdes overfor internasjonal chartertrafikk.

Helseidrektoratet er enig i dette. Dette må imidlertid HOD også avstemme med Samferdselsdepartementet, i så fall. Vi er enige med Sysseleannen i at det ikke er nødvendig at instruksene omfatter all charterflygning. Det er ok med innenlands charterflygning når alle nå skal være testet, jf. dagens § 9a.

Sysseleannen har lagt ved følgende i sin oversendelse av innspill til oppdrag 466 - Vurdering av fortsatt behov for særskilte smittevernregler for Svalbard, jf. tidligere innspill til oppdrag - Svar på covid-19 oppdrag fra HOD 372 – Vurdering av smittesituasjon i forbindelse med mulig endring i Covid-19-forskriften om kystcruise på og rundt Svalbard og kystcruise langs

Norskekysten av 22. april 2021. Sysseleannen fremholder nå at en opprettholdelse av charterforbudet til Svalbard nevnt nedenfor i punkt 2 nå gjelder internasjonale charterflygninger til Svalbard.

Vedrørende regulering av kystcruise på og rundt Svalbard

Vi viser til tidligere oversendte punkter, samt presiseringer (oversendt hhv. 21. og 22.4.2021)

Vi presiserer innledningsvis at det klare utgangspunktet må være at det ikke skal være lempeligere krav til kystcruiseoperatører på Svalbard enn det er langs norskekysten, snarere tvert imot. Helseberedskapen på Svalbard er sårbar og vil lettere kunne overbelastes ved et sykdomsutbrudd eller en annen massehendelse. Dette må hensyntas i reguleringen av kystcruisevirksomhet.

Vi tar utgangspunkt i to scenarier, ett scenario hvor en *ikke* har en vaksinepassordning, og ett hvor en slik ordning er på plass.

Scenario 1: Det foreligger ingen ordning om vaksinepass som kan benyttes i cruisevirksomhet:

Det foreslås å beholde grunnprinsippene fra i fjor:

- a. Kystcruise tillates, men med begrensninger på antall personer som tillates om bord. Dersom en innfører kompensierende tiltak (for eksempel som listet opp under) vil antallet kunne sidestilles med antallet langs norskekysten
 - b. Alle skip må være i stand til å returnere til fastlandet eller annen hjemmehavn med passasjerer ved mistanke om eller bekreftet smitte om bord – vi har behov for en tydeliggjøring fra Sjøfartsdirektoratet når det gjelder 12-pax-båtene
 - c. Alle skip må ha helsepersonell om bord. Helsepersonellet må kunne utføre koronatesting, samt overvåke og på forsvarlig måte følge opp syke pasienter. Store deler av øygruppen er uten mobildekning, og fjoråret viste at det er svært utfordrende for lokal smittevernlege i Longyearbyen å følge opp pasienter som oppholder seg om bord på skip.
 - d. En viss kapasitetsbegrensning opprettholdes. Skipene må ha plass til å isolere/karantinere både passasjerer og mannskap
 - e. Personer i risikogruppen «moderat/høy risiko» etter FHI sin modell nektes ombordstigning
2. Det foreslås å innføre krav om at alle passasjerer skal ha enelugar med eget bad. Unntak kan gis for passasjerer som til vanlig bor i samme husstand
 3. Ilandstigningssteder utenfor Longyearbyen kan kun besøkes av ett skip av gangen.
 4. Dersom det i gjenåpningsplanen åpnes for innreise for utenlandske turister til Norge, må samtlige personer gjennomføre innreisekarantene på det norske fastlandet før de reiser videre til Svalbard. Dette gjelder også for mannskapet. Passasjerer skal ha ombordstigning i Longyearbyen etter karantene på fastlandet.

Scenario 2: Det foreligger en ordning om vaksinepass (enten nasjonal eller europeisk) som kan benyttes i cruisevirksomhet:

Kystcruise tillates på lik linje med kystcruise langs norskekysten

1. Både passasjerer og mannskap må for rederiet/ansvarlig operatør fremlegge et vaksinepass som dokumenterer gjennomført vaksinerings før ombordstigning. Den enkelte operatør er selv ansvarlig for at alle om bord på skipet har et slikt vaksinepass.
2. Alternativt foreslås det å stille krav om fullvaksinerings for passasjerer over en viss alder. I et slikt tilfelle må kompensierende tiltak fra scenario 1 vurderes.

Et tilleggspoeng med vaksinepass er at en slik ordning vil redusere arbeidsmengden både for Longyearbyen sykehus og for Sysselmannen som leder i Beredskapsrådet.

Felles for begge scenarier:

Reguleringen foreslås å gjelde alle virksomheter og eiere av skip som faller inn under definisjonen av «turoperatør» i forskrift om turisme, feltopplegg og annen reisevirksomhet på Svalbard § 3 bokstav a: [Forskrift om turisme, feltopplegg og annen reisevirksomhet på Svalbard - Lovdata](#)

1. Charterforbudet til Svalbard opprettholdes
2. Alle skip må være i stand til å returnere til fastlandet eller annen hjemmehavn med passasjerer ved mistanke om eller bekreftet smitte om bord – vi har behov for en tydeliggjøring fra Sjøfartsdirektoratet når det gjelder 12-pax-båtene

Sysselmannen legger til grunn at tiltaksnivået/reguleringen avstemmes med regjeringens gjenåpningsplan. Vi er imidlertid enig med Helsedirektoratet i at en ev. prioritering av åpning av kystcruisevirksomhet er et politisk spørsmål. Vi tør likevel påpeke at lokalt næringsliv på Svalbard bør prioriteres før en næring som i det vesentlige kommer utenlandske rederier og eiere til gode.

Oppsummeringspunktene gis i samråd med Longyearbyen sykehus.

Presiseringer:

Vi har følgende innspill og avklaringer:

Det er riktig forstått at vårt forslag er å tillate cruise på og rundt Svalbard. Dersom cruise med oppstart på fastlandet skal tillates foreslås et testkrav for både mannskap og passasjerer. Vi foreslår å regulere dette på lik linje med reise til Svalbard med fly (covid-19-forskriften § 9a), slik at testen må være tatt i løpet av de siste 24 timer før ombordstigning. Ved cruise med oppstart på Svalbard vil passasjerene testes før flyreisen i henhold til § 9a, mens mannskapet må testes på fastlandet i løpet av de siste 24 timer før ombordstigning.

Vi mener antallet, 200, kan være det samme på Svalbard som langs norskekysten.

Vi vil videre foreslå å videreføre dagens regulering som sier at fartøyet ikke kan ta om bord nye passasjerer etter cruiset har startet. Når det gjelder ilandstigning i andre bosettinger enn Longyearbyen mener vi dette er ok, under forutsetning av at nevnte testordning innføres. I et slikt tilfelle foreslås også å videreføre fjorårets regulering om at maks 100 personer kan gå i land samtidig. Vi noterer oss at direktoratet mener det er lite hensiktsmessig å forskriftsfeste at kun ett skip kan besøke et ilandstigningssted av gangen, og vi foreslår derfor at dette inntas som et krav i veilederen. Sysselmannen ser det ikke som hensiktsmessig at dette skal koordineres fortløpende av oss.

Endelig gjør vi oppmerksom på at det fremdeles ikke er avklart hvem som skal forvalte smittevernveilederen for kystcruise på Svalbard.

Se for øvrig egen kommentar oversendt fra smittevernlege, Knut Selmer.

Oppdrag nr. 466 - Vurdering av fortsatt behov for særskilte smittevernregler for Svalbard

På bakgrunn av innspill fra Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet, har regjeringen vedtatt en plan for trinnvis gjenåpning av samfunnet. Regjeringen varslet 21. mai at andre trinn i gjenåpningsplanen vil skje fra midnatt, natt til torsdag 27. mai, men allerede fra i dag frarådes det ikke lenger å reise innenlands. Regjeringen vil bruke testing og koronasertifikat aktivt for å kunne åpne opp mer i tiden som kommer. Regjeringen har tidligere besluttet at åpning for kystcruise langs norskekysten og Svalbard først er aktuelt å ta stilling til i forbindelse med overgangen fra fase to til fase tre i den nasjonale gjenåpningsplanen.

Dagens forskrift om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet (covid-19-forskriften) har i Kapittel 3 særskilte regler for Svalbard, reiseliv og kystcruise mv. Tilsvarende er det i Veileder for reiselivet på Svalbard utarbeidet tydelige og detaljerte smitteverntiltak for reiselivsaktivitet på Svalbard. I veilederen er det presisert at den vil bli revidert når regjeringen vedtar endringer i de nasjonale smittevernreglene og endringer i helsemyndighetenes råd og bestemmelser for smittevern.

HOD og JD gir Helsedirektoratet i samråd med FHI og Sysselmann i oppdrag å vurdere om det er behov for:

- *Endringer i kapittel 3 i covid-19-forskriften*
- *Å videreføre "reguleringer" i Veileder for reiselivet på Svalbard*

Dersom det foreslås endringer i kapittel 3 i forskriften ber vi om konkrete forslag til endringer. Spesielt ber vi om det er behov for å ta inn punkter i forskriften ved en eventuell avvikling av Veileder for reiselivet på Svalbard.

Vi ber videre om skisse til hvordan lettelser kan gjøres i anbefalinger/forskrift, med sikte på ferdigstillelse medio juni.

Frist: Onsdag 26. mai kl: 15:00

Kontaktpersoner: HOD ved Bjørn Astad og JD ved Inger Aarvaag Stokke e-post: IngerAarvaag.Stokke@jd.dep.no

Folkehelseinstituttets vurdering

Smittevern faglig sett er det i utgangspunktet ingen grunn til at det skal gjelde andre smitteverntiltak og bestemmelser for Svalbard enn for fastlands-Norge. Fordi Svalbard har en ekstra sårbar situasjon, blant annet grunnet begrensninger i kapasitet i helsetjenesten og lang transporttid ved behov for intensiv helsehjelp, har det av beredskapshensyn likevel vært behov for å ha strengere reguleringer blant annet for reiselivsaktiviteter, for å redusere risikoen for smitteutbrudd.

FHI har følgende innspill vedrørende Sysselmannens forslag til endringer i covid-19-forskriftens kapittel 3:

- **§9. Karantenerregulering og inn- og utreiseregler for Svalbard og Jan Mayen:** FHI vurderer at bestemmelsen vil redusere risikoen for smitte til Svalbard, og vi har ikke noen innvendinger til opprettholdelse av bestemmelsen hvis Sysselmannen vurderer at det er nødvendig av beredskapshensyn.
- **§9a - første ledd. Krav om negativ test for SARS-CoV-2 før avreise til Svalbard:** FHI mener det fremdeles vil være en liten restrisiko for smitte hos beskyttede, men at bortfall av krav om negativ test før avreise til Svalbard for beskyttede vil innebære en lav risiko.
- **§10. Krav til gjennomføring av reiselivsaktiviteter på Svalbard:** FHI har ikke noen innvendinger til Sysselmannens forslag om å fjerne dagens veileder for reiselivet på Svalbard, så lenge reiselivet stilles krav om å drive smittevern faglig forsvarlig og følger reiselivsbransjens egne bransjestandarder og helsemyndighetenes smittevern råd.
- **§10a (foreslås nyopprettet av Sysselmannen):** Sysselmannen foreslår å ta ut §10 fjerde ledd som omhandler kystcruise på og rundt Svalbard til egen paragraf. Her foreslår de at forbudet mot å ta passasjerer om bord i fartøyet ikke skal omfatte personer som kan dokumentere at de er beskyttet. FHI mener som over at det fremdeles vil være en liten restrisiko for smitte hos beskyttede, men at å tillate å ta om bord passasjerer som er beskyttet i fartøyet vil innebære en lav risiko.

Merknad

FHI ber om at vurderingen i sin helhet, inklusiv grafisk utforming, legges ved i det endelige svaret til HOD.